

بیست و یکمین کنفرانس هشتای ایران

۷ و ۸ اسفند ماه ۱۳۹۳ دانشگاه اصفهان

نشانداری سازی ستوکسیمب با تکنسیوم^{۹۹m} بوسیله شلاتور Hynic و بررسی پراکنش زیستی آن در رت های سالم

سید میعاد هاشمی زاده ، سعید رجیبی فر* ، بهروز علیرضاپور ، احسان معادی ، لیلا عونی
سازمان انرژی اتمی ایران ، پژوهشگاه علوم و فنون هسته ای ، پژوهشکده کاربرد پرتو ها

چکیده :

کانژوگاسیونستوکسیمب با استفاده از شلاتورهای نیک با کمک تریسین و کلرید قلع با ۳۷ مگا بکرل تکنسیوم^{۹۹m} پراکنش زیستی رادیو دارو در ارگانهای مختلف در رتهای سالم (n=3) در ۱ ، ۳ و ۲۴ ساعت بررسی شد، خلوص رادیونوکلئیدیتکنسیوم^{۹۹m} با استفاده از دستگاه گاما کانتر HPGe بررسی شد ، خلوص رادیوشیمیای ۹۶٪ در ۶۰ دقیقه در دمای اتاق بوسیله ی دستگاه RTLC اسکنر به دست آمد ، مطالعات پایداری در سرم خون و بافر فسفات سالین تا ۵ ساعت بیشتر از ۹۰٪ پایدار بود ، نتایج پراکنش زیستی در مورد رادیو دارو مناسب گزارش شد .

مقدمه :

ستوکسیمب یک آنتی بادی منوکلونال با پیوستگی بالاتر از فاکتور رشد اپیدرمال (EGFR) به گیرنده های این فاکتور در سطح سلول متصل می شود ، این آنتی بادی در درمان های بالینی برای بیماران مبتلا به سرطان های ریه، سر، گردن و کولورکتال موفق عمل کرده [۱] و همچنین در موارد تحقیقاتی بر روی سرطان سینه دارای اثر مثبت بوده [۲]، این تحقیق با هدف نشانداری سازی ستوکسیمب به وسیله تکنسیوم^{۹۹m} و هاینیک به عنوان شلاتور انجام شد ، راندمان نشانداری سازی با استفاده از دستگاه RTLC انجام شد ، آزمایش های مربوط به پایداری و همچنین پراکنش زیستی انجام شد .

در موضوعات مشابه تکنیک های مورد استفاده در تعدادی از مقالات و یافته های علمی مشاهده شد که نشانداری سازی و مطالعات حیوانی آنتی بادی ها با تکنسیوم انجام پذیرفته است ، از جمله آنها می توان به نشانداری سازی تراستوزومب با تکنسیوم^{۹۹m} توسط Tang و همکارانش با استفاده از شلاتورهای نیک که با روش Fab fragments که بر روی سرطان سینه در سال ۲۰۰۵ انجام شد [۳] و نشانداری سازی تراستوزومب با تکنسیوم^{۹۹m} بصورت مستقیم با استفاده از تکنیک tricarbonyl ion توسط wan jouchen و همکارانش در سال ۲۰۰۸ [۴] ، همچنین نشانداری سازی تراستوزومب با تکنسیوم^{۹۹m} و با استفاده از هاینیک در سال ۲۰۱۳ توسط Calzada و همکارانش انجام شد [۵]

روش کار : تکنسیوم مورد استفاده در این پروژه از ژنراتور های ^{99m}Tc / ⁹⁹Mo ، ستوکسیماب IMC-C225 تحت نام اربیتوکس آنتی بادی منوکلونال مورد استفاده در این تحقیق و Hynic هیدرازینونیکوتینیک اسید شلاتور دو

بیست و یکمین کنفرانس هشتای ایران

۶ و ۷ اسفند ماه ۱۳۹۳ دانشگاه اصفهان

عاملی برای تکنسیوم می باشد، تریسینبه عنوان یک کولیگاند برای Hynic عمل کرده و از کلرید قلع عامل احیا کننده جهت جلوگیری از اکسید شدن تکنسیوم استفاده می شود. سفادکسبرای انجام ژل کروماتوگرافی و همچنین از سرم خون انسانی برای انجام تست های پایداری استفاده شده است، همچنین در این پروژه از تجهیزات مناسب و با کیفیت بالا مانند دستگاه RTLC Scanner، دستگاه گاما کانتر HPGe، دستگاه شمارنده چاهی (کوریمتر)، ترازو، ژنراتور مولیبدن / تکنسیوم ^{99m} ، دستگاه هیتر-استیرر (هات پلیت مگنت)، ستون PD10، ستون های اولترافیلتر Vivaspin، بایوفوتومتر، دستگاه pH متر، دستگاه گاما کانتر، کاغذ واتمن، سانتریفوژ، پلیتسیلیکاژل کنجوگاسیون آنتی بادی ستوکسیماب با شلاتور S-Hynic: محلولی حاوی ستوکسیمب خالص سازی شده ۵۰۰ میلی گرم یا ۱۶۵ میکرو لیتر طبق قسمتی از پروتوکل خالص سازی پروتئین با استفاده از ستون های ویوا اسپسن ۳۰ کیلو دالتون و بافر بیکربنات ۹/۲ [pH: ۶]، ۳۳ میکرو لیتر از سدیم بیکربنات ۱ مولار و ۱ میلی گرم از Hynic را در ۷۰ میکرو لیتر از DMSO حل می کنیم، مخلوط را در دمای ۱۸-۲۵ به مدت ۳۰ دقیقه در تاریکی نگه داشته تا واکنش مورد نظر کانژوگاسیون Hynic با ستوکسیماب انجام شود. پس از کانژوگاسیون محلول مورد نظر را از ستون PD10 عبور داده با استفاده از بافر بیکربنات تمام آن را خارج می کنیم تا هاینیک های که وارد واکنش نشده اند از محیط واکنش خارج شود. [۵]

نشانداری کانژوگه Hynic-Cetuximab با تکنسیوم ^{99m} : مقدار ۸۰ میلی گرم از تریسین را در ۸ میلی لیتر آب مقطر در یک ویال ریخته و pH آن را با HCl ۲ مولار در ۴/۵ تنظیم میکنیم (ویال A)
۸.۴ میلی گرم از SnCl₂ را در ۰/۵ میلی لیتر از HCl ۲ مولار حل کرده و با استفاده از نرمال سالین به حجم ۱۰ میلی لیتر میرسانیم (ویال B)

در این مرحله با استفاده از گاز نیتروژن به درون میکروتیوپ میدمیم تا اکسیژن از داخل محلول و از درون میکرو تیوپ به خارج رود به دلیل اینکه تکنسیوم باید در محیطی عاری از اکسیژن واکنش انجام دهد (در محیط دارای اکسیژن دچار اکسیداسیون می شود و به فرم کلوتیدر میاید) سپس آنتی بادی کانژوگه شده را با مخلوطی حاوی ۸۰ میکرو لیتر از ویال A و ۵۰ میکرو لیتر از ویال B مخلوط کرده و دوباره با گاز نیتروژن در آن می دمیم، سپس محلول حاصل را به ویال حاوی ۱ میلی کوری تکنسیوم اضافه میکنیم در دمای محیط و در تاریکی بر روی استیرر با استفاده از مگنت با درجه ۲ مخلوط می شود؛ توجه کنید در این مرحله حجم کل محلول نباید بیشتر از ۲ میلی لیتر باشد؛ محلول درون میکروتیوپ پایانی را به مدت ۳۰ دقیقه در دمای اتاق ۲۵ درجه سانتی گراد کنار میگذاریم تا واکنش نشانداری مورد نظر انجام شود، پس از انجام واکنش نشانداری اقدام به نمونه برداری از رادیو داروی مورد نظر در زمان های مختلف کرده و با نشانه گذاری بر رویه کاغذ واتمن یا پلیتسیلیکاژل درون تانک حلال گذاشته و با استفاده از دستگاه RTLC راندمان نشانداری را بررسی میکنیم.

بیست و یکمین کنفرانس هشتای ایران

۷ و ۶ اسفند ماه ۱۳۹۳ دانشگاه اصفهان

بررسی پایداری رادیو دارو در سرم خون و بافر فسفات سالین: سرم خون و بافر را که قبلاً تهیه کردیم به میزان ۵۰۰ میکرو لیتر در دو میکروتیوپ میریزیم و میزان ۱۰۰ میکرو لیتر حاوی حدود ۱۰۰ میکرو کوری از رادیو داروی تولید شده به آنها اضافه کرده و درون این کوباتور با دمای ۳۷ درجه سانتی گراد قرار میدهیم ، از میکروتیوپ حاوی رادیو دارو در سرم خون و بافر با فواصل زمانی مشخص (۱ ، ۲ ، ۳ ، ۴ و ...) تا ۵ ساعت با توجه به نیمه عمر عنصر مورد استفاده در رادیو دارو نمونه برداری کنیم و بروی کاغذ سیلیکاژل لکه گذاری کرد و توسط دستگاه RTLC اسکن میکنیم تا میزان نشاندار و پایداری دارو در فواصل زمانی مشخص بررسی شود

بررسی پراکنش زیستی و نحوه محاسبه اکتیویته تجمعی در اندام های مختلف در پیکر موش صحرائی :
به منظور بررسی نحوه توزیع ، تجمع و دفع یون آزاد تکنسیوم و رادیو دارو تهیه شده در موش ، ۱۷۰ میلی کوری را برای هر موش میزان ۱۰۰ میکرو لیتر توسط سرنگ انسولین از طریق سیاهرگ دمی تزریق نموده ، در زمان های ۱ ، ۳ و ۲۴ ساعت پس از تزریق ، کشتار موش ها و تصویر برداری و تشریح و نمونه برداری از اندام های مختلف انجام می پذیرد ، پس از تزریق رادیو دارو ، عمل تشریح موش ها در بازه های زمانی مشخص انجام می پذیرد. اندام های مورد نظر جداسازی شده توسط دستگاه HPGe گاما کانتر میزان اکتیویته هر بافت اندازه گیری می شود ، میزان اکتیویته تجمعیافته در هر اندام با عامل ID/g بیان میشود و طبق روابط زیر محاسبه می گردد . رابطه (۱) و (۲)

رابطه : (۱)

رابطه : (۲)

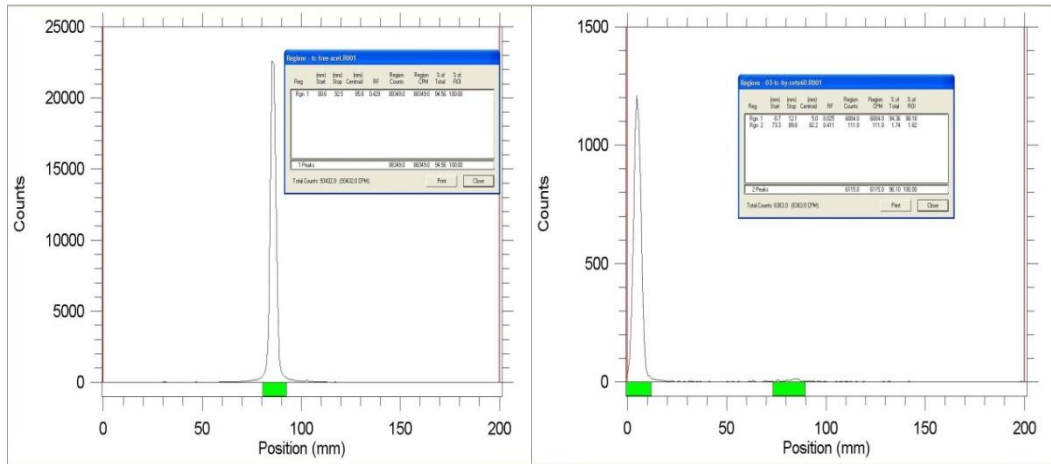
Eff: تصحیح باز هدتکتور، Br: شدت نفراوانیاشعه گامادرانرژیرایوایزوتوپ، area: میزان اکتیویته شمارش شده دستگاه، T: زمان شمارش، tissue net weight (g): وزن ارگان مورد نظر (گرم) ، total injected tissue (Bq): اکتیویته تزریقی به بافت مورد نظر (بکرل)

نتایج: تست های مربوط به خلوص رادیو شیمیای تکنسیوم آزاد و رادیو دارو با دستگاه RTLC در حلال نرمال سالین ، DTPA یک میلی مول و استون انجام شد که از بین آنها حلال استون انتخاب شد و تست ها بر روی پلیتسیلیکاژل انجام پذیرفت که با توجه به پیک درصد نشاندار سازی ۹۸٪ را نشان می دهد (شکل ۱)

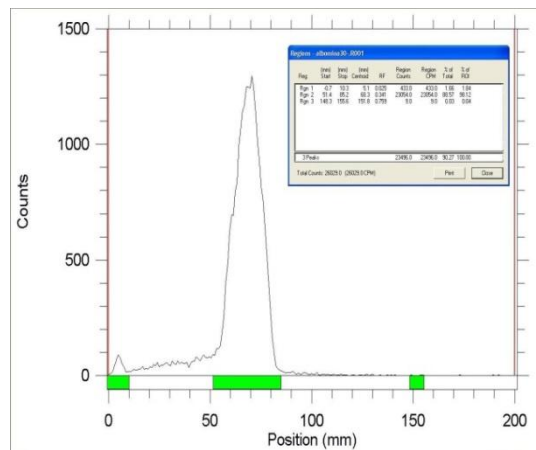
بیست و یکمین کنفرانس هشتای ایران

۶ و ۷ اسفند ماه ۱۳۹۳ دانشگاه اصفهان

شکل ۱: اسکن RTLC مربوط به تکنسیوم آزاد (سمت راست) و رادیو دارو (سمت چپ) در حلال استون

اما با توجه به اینکه اگر در رادیو دارو تهیه شده کلونید تشکیل شده باشد و محل قرار گیری کلونید نیز در این اسکن در RF ابتدایی است، برای تمایز نسبت به رادیو دارو از حلال اتانول؛ آمونیاک؛ آب (۲:۱:۵) استفاده کردیم با این تمایز که این بار سطح پلیت را به محلول آلبومین آغشته کردیم که نسبت به آنتی تراوا شود و رادیو دارو بر روی آن به RF بالا حرکت کرده و کلونید در پایین بماند (شکل ۲)

شکل (۲): بررسی میزان کلونید تشکیل شده در حلال اتانول؛ آمونیاک؛ آب (۲:۱:۵)

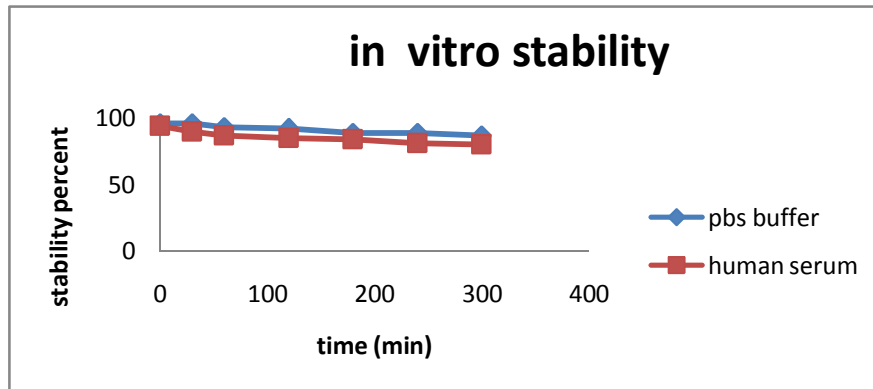
با کم کردن میزان ۲٪ کلونید از راندمان ۹۸٪ به درصد حقیقی نشاندار سازی ۹۶٪ رسیدیم.

تست های مربوط به پایداری در سرم خون و در بافر فسفات سالین تا ۳۰۰ دقیقه انجام شد که رادیو داروی تهیه شده پایداری مناسبی را نشان داد. (نمودار ۱)

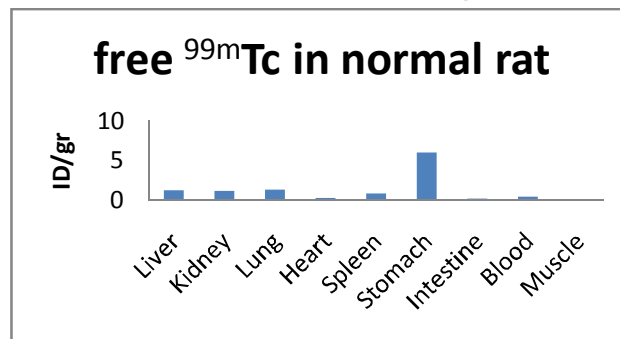
بیست و یکمین کنفرانس هشتای ایران

۶ و ۷ اسفند ماه ۱۳۹۳ دانشگاه اصفهان

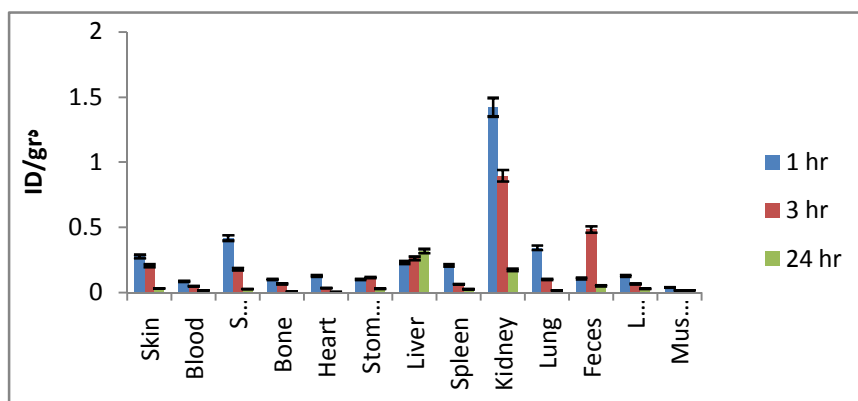

نمودار (۱): پایداری رادیودارو در سرم خون انسانی و نرمال سالین

مطالعات حیوانی برای تکنسیوم آزاد در ۱ ساعت و برای رادیو ایمونوکانتزوگه تهیه شده در ۱، ۳ و ۲۴ ساعت (n=3) در رت های نرمال انجام شد و نتایج زیر حاصل شد (نمودار ۲ و ۳)

نمودار (۲): پراکنش زیستی تکنسیوم آزاد در رت نرمال در ۱ ساعت

نمودار (۳): پراکنش زیستی رادیودارو در ۱، ۳ و ۲۴ ساعت در رت های نرمال

بیست و یکمین کنفرانس هشتاد و یکمین کنفرانس هسته‌ای ایران

۶ و ۷ اسفند ماه ۱۳۹۳ دانشگاه اصفهان

بحث و نتیجه گیری: خالص سازی آنتی بادی ستوکسیمب با راندمان بالا انجام و همچنین نشاندار سازی این آنتی بادی بر اساس پیک های حاصل از RTLC و پس از کم کردن میزان کلوئید با میزان ۹۶٪ انجام شد ، پایداری رادیو داروی ^{99m}Tc -Hynic-Cetuximab در سرم خون و بافر فسفات سالین تا ۳۰۰ دقیقه در ۳۷ درجه سانتی گراد مناسب بوده و در سرم خون به دلیل آنزیم های موجود اندکی کاهش یافت ، پراکنش زیستی رادیو داروی تهیه شده مناسب بوده و تمایز مورد نظر با تکسیوم آزاد در معده و سایر ارگان ها مشاهده شد ، همچنین تجمع در کلیه (دفع کلیوی) ، کاهش میزان رادیو دارو از خون و جذب در سایر ارگان ها از جمله کبد نشان دهنده مناسب بودن نشاندار سازی و پراکنش زیستی می باشد .

مراجع :

- [1] Hyunki Kim, Karri D. Folks, LinglingGuo, Jeffery C. Sellers, Naomi S. Fineberg, Cecil R. Stockard , Early Therapy Evaluation of Combined Cetuximab and Irinotecan in Orthotopic Pancreatic Tumor Xenografts by Dynamic Contrast-Enhanced Magnetic Resonance Imaging , Molecular Imaging, Vol 10, No 3 , 153–167, 2011
- [2] Shanu Modi, Gabriella D'Andrea, Larry Norton, Tzyjyun Yao, James Caravelli, Peter P. Rosen, Clifford Hudis, Andrew D. Seidman , A Phase I Study of Cetuximab/Paclitaxel in Patients with Advanced-Stage Breast Cancer , Clinical Breast Cancer, Vol. 7, No. 3, 270-277, 2006
- [3] Tang Y1, Scollard D, Chen P, Wang J, Holloway C, Reilly RM ,Imaging of HER2/neu expression in BT-474 human breast cancer xenografts in athymic mice using [(99m)Tc]-HYNIC-trastuzumab (Herceptin) Fab fragments , Nucl Med Commun. 26(5):427-32,2005
- [4] W Chen, Ch Yen, S Lo, K Chen, J Lo ; Direct ^{99m}Tc labeling of Herceptin (trastuzumab) by $^{99m}\text{Tc}(\text{I})$ tricarbonyl ion ; Applied Radiation and Isotopes 66, 340–345, 2008
- [5] V Calzada, F Garcia, M Fernández, W Porcall, T Quinn , O Alonso , J Pablo Gambini , P Cabral ; Labeling and Biological Evaluation of ^{99m}Tc -HYNICTrastuzumab as Potential Radiopharmaceutical for In Vivo Evaluation of HER2 Expression in Breast Cancer ; World Journal of Nuclear Medicine, 12/Issue 1, 2013
- [6] B Alirezapour , A Jalilian , M Rasae , S Rajabifar , K Yavari , M Kamalidehghan , F Bolourinovin, G Aslan ; Optimized preparation and preliminary evaluation of [^{64}Cu]-DOTA–trastuzumab for targeting ErbB2/Neu expression ; J RadioanalNuclChem, 295:1261–1271, 2013